

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องนโยบายและการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับศิลปินหญิงในหนังสือพิมพ์เชิงประจักษ์เกี่ยวกับทัศนคติของแหล่งข่าวนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เกี่ยวกับศิลปินหญิงที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์และการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เกี่ยวกับทัศนคติของแหล่งข่าวต่อนักข่าวและเนื้อหาข่าวสารที่นำเสนอ รวมถึงการสัมภาษณ์เจาะลึกนักข่าวและหัวหน้าข่าวด้านศิลปินหญิง สาขาภาพยนตร์และละครโทรทัศน์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่

1. เนื้อหาเกี่ยวกับศิลปินหญิงในหนังสือพิมพ์ไทยรายวันเชิงประจักษ์
2. กลุ่มผู้จัดทำข่าวศิลปินหญิงในหนังสือพิมพ์ประจักษ์
3. กลุ่มแหล่งข่าวศิลปินหญิงหรือ ผู้ตกเป็นข่าว ด้านศิลปินหญิง เช่น ดารา นักแสดง ผู้กำกับการแสดง ผู้ช่วยผู้กำกับการแสดง ผู้อำนวยการสร้าง ผู้เขียนบท ฯลฯ

กลุ่มตัวอย่าง

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่างเนื้อหาเพื่อวิเคราะห์ กำหนดชื่อฉบับโดยเจาะจง (Purposive Sampling) คือเลือกจากหนังสือพิมพ์รายวันเชิงประจักษ์ที่ตีพิมพ์แพร่หลายและมียอดจำหน่ายสูง จำนวน 3 ชื่อฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ และข่าวสด วิธีเก็บตัวอย่างหนังสือพิมพ์ใช้วิธีสุ่มแบบหมุนเวียน (Rotation Sampling) คือเลือกตัวอย่างให้กระจายไปตามวัน ตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันอาทิตย์ และกระจายไปตามเดือน เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน – 30 มิถุนายน ปี 2543 เป็นเวลา 3 เดือน เพื่อให้ได้หนังสือพิมพ์ฉบับตัวอย่างกระจายครอบคลุมในช่วงเวลาตามที่ต้องการ

กำหนดเลือกตัวอย่างหนังสือพิมพ์ 3 ชื่อฉบับ สัปดาห์ละ 1 เล่ม ซึ่งหนังสือพิมพ์ 1 ชื่อฉบับจะได้จำนวนตัวอย่าง 12 ฉบับ ในระยะเวลา 3 เดือน เพราะฉะนั้นได้หนังสือพิมพ์กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 36 (12x3) ฉบับ ในช่วงเวลาที่ต้องการศึกษา

เนื้อหาในหน้าศิลปบันเทิงในหนังสือพิมพ์เชิงประชานิยม ทั้ง 3 ชื่อฉบับ มีปริมาณ แจกแจงได้ดังนี้

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มีหน้าศิลปบันเทิง จำนวน 2 หน้า คือ

1. หน้า 33
2. หน้า 37

หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ มีหน้าศิลปบันเทิง จำนวน 3 หน้า คือ

1. หน้า “บันเทิงภาพยนตร์ – โทรทัศน์” หน้า 32
2. หน้า “บันเทิง-ดนตรี” หน้า 35
3. หน้า “เดลินิวส์บันเทิง” หน้า 36

หนังสือพิมพ์ข่าวสด มีหน้าศิลปบันเทิงจำนวน 3 หน้า คือ

1. หน้า “บันเทิง” หน้า 17
2. หน้า “บันเทิง” หน้า 22
3. หน้า “ทีวี/บันเทิง” หน้า 23

2. กลุ่มตัวอย่างของผู้จัดทำข่าวศิลปบันเทิงในหนังสือพิมพ์เชิงประชานิยมในเขต กรุงเทพมหานคร ใช้ขนาดตัวอย่าง 15 คน โดยเลือกแบบโควต้า (Quota Sampling) จากหนังสือพิมพ์ 3 ชื่อฉบับ ฉบับละ 5 คน ซึ่งใน 5 คน จะใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้ที่มีตำแหน่งเป็นบรรณาธิการ หัวหน้าข่าว ผู้เรียบเรียงข่าว ผู้รายงานข่าว ผู้สื่อข่าวหรือผู้ที่ทำหน้าที่ประจำกองบรรณาธิการฝ่ายบันเทิง

3. กลุ่มตัวอย่างของแหล่งข่าวศิลปบันเทิงหรือผู้ตกเป็นข่าวที่ใช้ในการสำรวจเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ ใช้ขนาดตัวอย่างจำนวน 75 คน โดยเลือกตัวอย่างตามสะดวก (Convenience Sampling) แบ่งโควต้าเลือกจากกลุ่มดารา นักแสดง 50 คน ผู้อำนวยการสร้าง ผู้กำกับการแสดง ผู้ช่วยผู้กำกับการแสดง ผู้เขียนบท 25 คน ทั้งนี้ พยายามกระจายให้เหมาะสมตามเพศ วัยและประสบการณ์ในการทำงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มี 3 อย่างคือ

1. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
2. การสัมภาษณ์เจาะลึก (Depth Interview)
3. การสำรวจ (Survey Method)

ในการวิเคราะห์เนื้อหาข่าวสารหน้าบ้านเทิง ได้สร้างเกณฑ์การวิเคราะห์ประเภทเนื้อหาข่าวสารที่ปรากฏในหน้าบ้านเทิงของหนังสือพิมพ์เชิงประชานิยม ทั้ง 3 ชื่อฉบับ โดยกำหนดวิธีจำแนกเนื้อหา ดังนี้

ก) จำแนกตามรูปแบบการนำเสนอ แบ่งได้ดังนี้

1. ข่าว
  - 1.1 ข่าวกิจกรรมความเคลื่อนไหวของคนในวงการบินไทย
  - 1.2 ข่าวกิจกรรมความเคลื่อนไหวของคนในวงการบินต่างประเทศ
  - 1.3 ข่าวส่วนตัวของคนในวงการบินไทย
  - 1.4 ข่าวส่วนตัวของคนในวงการบินต่างประเทศ
  - 1.5 ข่าวความคืบหน้าหรือผลงานการสร้างของคนในวงการบินไทย
  - 1.6 ข่าวความคืบหน้าหรือผลงานการสร้างของคนในวงการบินต่างประเทศ
  - 1.7 รายงานข่าวเบื้องหลังการถ่ายทำ
  - 1.8 ข่าวประชาสัมพันธ์จัดงาน/จัดอันดับเพลงฯลฯ
2. ภาพ
  - 2.1 ภาพประกอบข่าว
  - 2.2 ภาพเป็นข่าว
3. บทความ/บทวิจารณ์
  - 3.1 คอลัมน์แสดงความคิดเห็น/วิจารณ์
  - 3.2 คอลัมน์ซุบซิบ
  - 3.3 คอลัมน์เบื้องหลังการถ่ายทำ

3.4 คอลัมน์ที่ศนะดารา

3.5 บทความพิเศษ

3.6 คอลัมน์แสดงรายการโทรทัศน์

ข) จำแนกตามทิศทาง การนำเสนอในคอลัมน์ซุบซิบ

1. ทิศทางลบ หมายถึง ทิศทางหรือข้อความที่นำเสนออันมีความหมายตรงหรือความหมายแฝงที่พาดพิงถึงผู้ตกเป็นข่าวอันมีผลกระทบต่อตัวผู้ตกเป็นข่าวในทางที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน การดำเนินชีวิตหรือทำให้เกิดความมัวหมองต่อภาพลักษณ์ ตัวอย่างเช่น

คอลัมน์บันเทิงของหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับวันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2543: "แฟนๆ จาก "พัลลาเดียมคลับ" พักยาแฉ่งเข้ามา...เห็นนางเอกนักร้องวัยรุ่นชื่อเล่น "น" ควงพระเอกหนุ่มชื่อเล่น "ก" เข้าเต้านกันระเบิดในคลับขยับกันสุดเหวี่ยง ขนาดกะเทยยังหลบฉากเป็นแถวๆ งานนี้ไม่รู้ว่ามีเมียหรือ "อัฟ" ยากันแน่...รู้ชื่อหนาวทันที"

2. ทิศทางบวกหรือเป็นกลาง หมายถึงการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมอันเป็นที่ยอมรับ เป็นการเขียนในเชิงยกย่องสรรเสริญ ชื่นชม มุ่งที่จะเสนอแนะ (Prescription) รายงานให้ทราบความเป็นไปโดยไม่มีผลกระทบต่อผู้ตกเป็นข่าวในเชิงลบ ตัวอย่างเช่น

คอลัมน์วงเวียนดารา หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับวันที่ 17 เมษายน พ.ศ. 2543 "เป็นประจำทุกปีที่ได้ๆ สมชาย เข้มกลัด เอาเวลาหยุดช่วงสงกรานต์ หอบหิ้วกระเป๋าเดินทาง ขึ้นเหนือไปบ้านเกิด เพื่อนำอัฐิคุณย่าอันเป็นที่รักไปทำบุญที่วัด เป็นหลานกตัญญูอย่างนี้ดี แฟนๆ ถึงรัก ความนิยมไม่ตกเลย"

ค) จำแนกตามประเภทของข่าวศิลปินบันเทิง

1. ข่าวเกี่ยวกับภาพยนตร์
2. ข่าวเกี่ยวกับละครทีวี
3. ข่าวเกี่ยวกับเพลงและดนตรี
4. ละครเวที
5. ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน
6. หนังสือวรรณกรรม
7. ศิลปกรรม (ภาพเขียน, งานปติมากรรม ฯลฯ)

8. อื่นๆ (ระบุ)

- ง) จำแนกตามประเด็นในหัวข้อที่นำเสนอ(หนึ่งประเด็น)
1. ข่าวเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของบุคคลในวงการศิลปะบันเทิง
  2. กิจกรรมความเคลื่อนไหวในวงการศิลปะบันเทิง
  3. ประชาสัมพันธ์ผลงาน, การแสดง, การกำกับ, การสร้าง
  4. การแสดงความคิดเห็นหรือทัศนะของศิลปิน
- จ) จำแนกตามประเด็นอื่นๆ ในเนื้อข่าวที่นำเสนอ (มากกว่าหนึ่งประเด็น)
1. ข่าวเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของบุคคลในวงการศิลปะบันเทิง
  2. กิจกรรมความเคลื่อนไหวในวงการศิลปะบันเทิง
  3. ประชาสัมพันธ์ผลงาน, การแสดง, การกำกับ, การแสดง
  4. การแสดงความคิดเห็นหรือทัศนะของศิลปิน
- ฉ) จำแนกตามแหล่งที่มาของแหล่งข่าว
1. ดารา ศิลปิน นักแสดง
  2. ผู้สร้าง บริษัทผู้ผลิต
  3. ผู้กำกับการแสดง
  4. นักวิจารณ์, ผู้ชม
  5. เจ้าหน้าที่รัฐ
  6. การแถลงข่าว ข่าวแจก ข่าวประชาสัมพันธ์
  7. ข่าวที่นักข่าวตั้งประเด็นขึ้นมา
- ช) จำแนกองค์ประกอบของคุณค่าข่าวสารด้านศิลปะบันเทิง
1. เรื่องทางเพศ, เรื่องชู้สาว
  2. ความแปลกประหลาด
  3. ความใกล้ชิด
  4. ความขัดแย้ง

5. ความมีเงื่อนงำ
6. ผลกระทบ
7. ความคืบหน้า (Follow – up News) พัฒนาการหรือความคืบหน้าของกิจกรรมของบุคคล ผลงาน หรือเหตุการณ์ต่างๆ
8. ความน่าสนใจของปฏิกิริยาทั่วไป (ความตื่นตัวเร้าอารมณ์, ความสะเทือนใจ, ความล้มเหลว, ความสำเร็จ, ความน่ารัก, ความน่าสงสาร)

ข) จำแนกข่าวตามทิศทางการนำเสนอ

1. การนำเสนอในแนวที่เป็นบวกหรือสร้างสรรค์ หมายถึงการนำเสนอพฤติกรรมและทัศนคติของผู้ตกเป็นข่าวอันเป็นที่ยอมรับ ยกย่อง ให้กำลังใจ ชื่นชม ทั้งในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับส่วนตัวหรือหน้าที่การงานของบุคคล/กลุ่มบุคคลในวงการศิลปบันเทิง ตัวอย่างเช่น

หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับวันที่ 17 เมษายน พ.ศ. 2543

หัวข้อ : “น้อย” หน้าบาน พืดแบ็คพิธีกรดีเกินคาด

เนื้อข่าว : ได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี เมื่อดาราสาว น้อย – บุษกร พรวรรณะศิริเวช ก้าวมาเป็นพิธีกรรายการ “บุพเพอาละวาด” เพราะแฟน ๆ รายการชมเข้ามาไม่ขาดสาย ทำให้สาวน้อยปลื้มยกใหญ่...

2. การนำเสนอในแนวที่เป็นลบหรือเสื่อมเสีย, เสียหาย หมายถึงการนำเสนอพฤติกรรมหรือทัศนคติของผู้ตกเป็นข่าวในวงการศิลปบันเทิง อันไม่เหมาะสมหรือไม่เป็นที่ยอมรับของสาธารณะหรือสังคม เป็นการนำเสนอในลักษณะตำหนิ ว่ากล่าวตักเตือนหรือประณาม ทั้งโดยการเขียนที่มีความหมายตรงหรือมีนัยแฝงอันมีผลกระทบเสื่อมเสียเสียหายต่อตัวผู้ตกเป็นข่าว ตัวอย่างเช่น

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2543

หัวข้อ : “เมธัส – ต้อม” ยอมรับแฟน

กันตนา "ฮีม" ถ้าไม่ปรับปรุงตัว "ลงดาบ"

เนื้อข่าว : จากข่าวค่ายกันตนาเตรียมปลดกลางอากาศ ต่อม-วรรณวิษา นาคะเต นางเอกละคร "แม่น้า" ทางช่อง 5 โทษฐานประพฤติตัวไม่เหมาะสม ทำให้ละครเสียหาย ทั้งนี้เรื่องราวเกิดขึ้นหลังจากที่ต่อมมาเป็นแฟนกับ เก่ง - เมธัส สอนศรี นายแบบหนุ่มผู้อื้อฉาวได้ไม่นาน จากนั้นพฤติกรรมของต่อมก็เปลี่ยนแปลงจากสาวน้อยน่ารัก กลายเป็นเกเร จนทำให้ทีมงานในกองถ่ายเอือมระอา...

3. การนำเสนอในแนวที่เป็นกลาง หมายถึงการนำเสนอข่าวศิลปบันเทิง ในลักษณะที่เป็นปกติวิสัย เป็นกลาง เป็นข่าวที่เมื่อนำเสนอไปแล้วไม่ก่อให้เกิดผลในทิศทางบวกหรือผลในทิศทางลบต่อตัวผู้ตกเป็นข่าว ตัวอย่างเช่น

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 17 เมษายน พ.ศ. 2543

หัวข้อข่าว : แฉสี่สาวสวยด้วยหมอ

เนื้อข่าว : ถ้าพูดถึงประสบการณ์ "สวยด้วยแพทย์" ละก็คงไม่มีใครเกิน 4 นางเอกสาว ต่อม - รชนีกร, จำ - ญาสุมินทร์, ดาว มยุรี และ น้ำฝน - บุญทริก รายการ "สัญญามหาชน" ทางช่อง 7 ศุกร์นี้ จึงนำประสบการณ์ สวยแบบเจ็บปวดของทั้งสี่มาเปิดเผยพร้อมเหตุผลการตัดสินใจทำศัลยกรรม โดยแต่ละคนก็ให้เหตุผลต่างๆ กันไป... ทั้งสี่สาวยังเปิดใจว่าการศัลยกรรมมาแต่ครั้งนำมาซึ่งความเจ็บปวดและอันตราย ทางรายการยังนำศัลยแพทย์ชื่อดังมาร่วมคุย พร้อมเปิดโปงพฤติกรรมแพทย์เทียมที่ใช้จรรยาบรรณผิดด้วย

การวิเคราะห์เนื้อหาข่าวสารในหน้าบันเทิงใช้การเก็บข้อมูลลงในตารางเก็บตัวเลข (Coding sheet) เพื่อการวิเคราะห์ต่อไปและเพื่อให้การวิเคราะห์เนื้อหาสามารถอธิบายในเชิงปริมาณ หน่วยของการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) ใช้เป็นรายเรื่อง (Item) คือเนื้อหาที่นำมาเสนอในรูปแบบข่าวหรือบทความ 1 ชิ้นถือเป็น 1 รายเรื่อง ส่วนหน่วยในการระบุจำนวน (Unit of Enumeration) ใช้เป็นความถี่ (Frequency)

การวัดเชิงปริมาณแบ่งออกเป็นการวัดตามปริมาณความถี่ ได้แก่ ความบ่อยครั้งในการนำเสนอข่าวสารด้านศิลปบันเทิงในหนังสือพิมพ์เชิงประจักษ์นิยม

การสัมภาษณ์เจาะลึก (Depth Interview)

การสัมภาษณ์เจาะลึกกลุ่มผู้จัดทำข่าวประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ที่กำหนดหัวข้อให้ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยสัมภาษณ์ผู้จัดทำข่าวแต่ละชื่อฉบับดังนี้

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

1. นายภิญญวรราช เกษะวัฒนะ	ตำแหน่ง ผู้สื่อข่าวหน้าบ้านเทิง
2. นางสาวสุภา ลิ้มวงศ์	ตำแหน่ง ผู้สื่อข่าวหน้าบ้านเทิง
3. นางสาวเนตรดาว จตุพงษา	ตำแหน่ง ผู้สื่อข่าวหน้าบ้านเทิง
4. นางสาวดารารัตน์ ชันติกิจ	ตำแหน่ง ผู้สื่อข่าวหน้าบ้านเทิง

หนังสือพิมพ์เดลินิวส์

1. นายเสรี ชยามฤต	ตำแหน่ง ผู้ช่วยหัวหน้าข่าวหน้าบ้านเทิง
2. นางสาวปณัสยา สมบุญรอด	ตำแหน่ง ผู้สื่อข่าวหน้าบ้านเทิง
3. นางสาวกาญจนา สิทธิเม่ง	ตำแหน่ง ผู้สื่อข่าวหน้าบ้านเทิง
4. นางสาวไปรมา เจียนจันทร์เศขร	ตำแหน่ง ผู้สื่อข่าวหน้าบ้านเทิง
5. นางสาวมยุรี อำนวยพร	ตำแหน่ง ผู้สื่อข่าวหน้าบ้านเทิง

หนังสือพิมพ์ข่าวสด

1. นายปริทัศน์ กองเพียร	ตำแหน่ง หัวหน้ากองบรรณาธิการหน้าบ้านเทิง
2. นางอมรวิดี ทรัพย์เพิ่ม	ตำแหน่ง ผู้ช่วยหัวหน้าข่าวหน้าบ้านเทิง
3. นางจุฑามาศ มิ่งแก้ว	ตำแหน่ง ผู้สื่อข่าวหน้าบ้านเทิง
4. นางสาววรรณิการ์ บุตรขำ	ตำแหน่ง ผู้สื่อข่าวหน้าบ้านเทิง
5. นายจตุรงค์ อ่อนน้อม	ตำแหน่ง ผู้สื่อข่าวหน้าบ้านเทิง

ผู้วิจัยจะเป็นผู้สัมภาษณ์ด้วยตนเองจุดประเด็นและบันทึกคำสัมภาษณ์ด้วยเทปบันทึกเสียง ประเด็นที่สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวและหัวหน้าข่าวศิลปบันเทิงมีดังนี้

1. หนังสือพิมพ์ของท่านมีนโยบายด้านการนำเสนอข่าวศิลปบันเทิงอย่างไร
2. ท่านใช้หลักเกณฑ์ใดบ้างในการคัดเลือกข่าวสารในการนำเสนอในหน้าบันเทิง

3. เมื่อท่านได้รับข่าวแจกหรือข่าวที่เผยแพร่จากหน่วยงานธุรกิจต่างๆ ท่านมีการหาข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้ข่าวน่าสนใจมีความสมบูรณ์ครบถ้วนมากขึ้นหรือไม่
4. ท่านมีนโยบายหรือวิธีป้องกันอย่างไร ไม่ให้ผู้สื่อข่าวต้องตกอยู่ภายใต้อาณัติของแหล่งข่าว
5. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อพฤติกรรมของคนในวงการศิลปบันเทิง
6. ท่านคิดว่าหัวข้อใดต่อไปนี้เป็นปัญหาในการรายงานข่าวศิลปบันเทิงที่ท่านเผชิญอยู่ โปรดเรียงลำดับโดยใส่หมายเลข 1-5 ตามความสำคัญที่ท่านคิดว่าเป็นปัญหาและกรุณาให้เหตุผลประกอบด้วย แหล่งข่าว นโยบาย นักข่าว ผู้อ่าน และอื่นๆ (โปรดระบุ)

การสำรวจ (Survey Method)

ทำการสำรวจทัศนคติต่อการนำเสนอข่าวศิลปบันเทิงและสัมพันธภาพของผู้จัดทำข่าวในหน้าศิลปบันเทิง

1. กลุ่มที่เป็นแหล่งข่าวศิลปบันเทิง

การสำรวจจะใช้แบบสอบถาม เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจะแบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับภูมิหลังทั่วไปหรือข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ และระยะเวลาในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของแหล่งข่าวศิลปบันเทิงต่อผู้จัดทำข่าวศิลปบันเทิงและการนำเสนอเนื้อหาข่าว บทความ บทวิพากษ์วิจารณ์ สัมพันธภาพและความเชื่อถือ ศรัทธาต่อกลุ่มผู้จัดทำข่าว

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับบุคลิกและภาพลักษณ์ของผู้จัดทำข่าวศิลปบันเทิงในสภาวะการณ์ปัจจุบันตามความคิดเห็นของแหล่งข่าวศิลปบันเทิง

การทดสอบเครื่องมือ

การทดสอบเครื่องมือ แบ่งเป็น

1. การทดสอบเครื่องมือในการวิเคราะห์เนื้อหา จำเป็นต้องมีการทดสอบความเชื่อมั่นระหว่างผู้ลงรหัส (Intercoder Reliability) ในการบันทึกเนื้อหาลงในตารางบันทึก แม้ผู้วิจัยจะเป็นผู้บันทึกเนื้อหาเพียงคนเดียว แต่เพื่อความถูกต้องและเชื่อมั่นได้ในเครื่องมือได้ทดสอบความเชื่อมั่นของตารางบันทึกเนื้อหา โดยหาผู้ร่วมบันทึกอีก 1 คน วิเคราะห์หนังสือพิมพ์รายวันที่สุ่มมาทั้งสิ้น จำนวน 6 ฉบับ โดยเลือกจากหนังสือพิมพ์ที่ตีพิมพ์ในช่วงที่ทำการศึกษาค้นคว้าเครื่องมือ (1 เมษายน 2543 ถึง 30 มิถุนายน 2543) ผู้วิเคราะห์แต่ละคนจะเป็นคนพิจารณาเนื้อหาที่เป็นข่าว บทความและคอลัมน์ รูปภาพ ว่าจัดเป็นเนื้อหาอยู่ในหัวข้อใดแล้วบันทึกลงในตาราง

ผู้วิจัยตรวจสอบการบันทึกเนื้อหาของผู้วิจัยเองและผู้ร่วมบันทึกดูว่ามีความเห็นตรงกันกี่ครั้ง เพื่อหาความเชื่อมั่นของตารางบันทึกที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้สูตรของ Holsti

$$R = \frac{2(C1,2)}{C1 + C2}$$

เมื่อ C1,2 เป็นจำนวนครั้งที่บันทึกได้ตรงกัน
 C1 + C2 เป็นจำนวนครั้งที่ผู้บันทึกทั้งสองทำการบันทึก
 ค่าคำนวณได้ด้วยหลักของ Holsti ไม่ควรมีค่าต่ำกว่า 0.75

ในการลงรหัสทดสอบความเชื่อมั่น จากหนังสือพิมพ์ 6 ฉบับ โดยสุ่มเลือกบางหนังสือพิมพ์ที่ตีพิมพ์ในช่วงที่ทำการศึกษา (1 เมษายน ถึง 30 มิถุนายน 2543) ได้จำนวนที่ลงบันทึกในตารางลงรหัสทั้งหมด 170 ครั้ง เป็นจำนวนครั้งที่บันทึกได้ตรงกัน 138 ครั้ง นำค่าที่ได้มาแทนค่าลงในสูตรของ Holsti

$$\begin{aligned} 2 (C1, 2) &= 2 \times 138 \\ C1 + C2 &= 170 + 170 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \therefore R &= \frac{2 \times 138}{340} \\ &= 0.81 \end{aligned}$$

ค่าความเชื่อมั่น 0.81 ถือว่ามีค่าสูงตามเกณฑ์ในการคำนวณด้วยหลักการของ Holsti ซึ่งไม่ควรมีค่าต่ำกว่า 0.75

2. การทดสอบเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วจะต้องนำไปลองทดสอบกับผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อทดสอบว่าคำถามแต่ละข้อแต่ละตอนในแบบสอบถามสามารถสื่อความหมายตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือไม่และรูปแบบคำถามเหมาะสมหรือไม่อย่างไร ง่ายหรือยากต่อการทำความเข้าใจ ก่อนที่จะแก้ไขให้แบบสอบถามสามารถวัดการรับรู้และทัศนคติได้จริง ทั้งนี้ทดสอบค่าความน่าเชื่อถือได้ (Internal Consistency Reliability) ของชุดคำถามด้วยค่า โดยใช้สูตร Alpha ของ Cronbach (อ้างไว้ใน จิตลาวัณย์ บุณนาค, 2539: 35) ถ้าค่าความเชื่อมั่นที่ได้ยังไม่อยู่ในระดับที่ยอมรับก็ต้องนำมาปรับปรุงแก้ไขให้กระชับ รัดกุมและครอบคลุมประเด็นวิจัย

การทดสอบความน่าเชื่อถือของชุดคำถามตามวิธีของ Cronbach (Cronbach's coefficient alpha) มีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$\alpha = \left[\frac{k}{k-1} \right] \left[1 - \frac{\sum \sigma_i^2}{\sigma_t^2} \right]$$

เมื่อ α คือ ค่าความน่าเชื่อถือได้

K คือ จำนวนข้อในแบบสอบถาม

σ_i^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนคำถามในแต่ละข้อ

σ_t^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนรวมทุกข้อ

ในการทดสอบค่า (Pre-test) ได้ทดลองแบบสอบถามจำนวน 15 ชุด เพื่อตรวจสอบค่าความน่าเชื่อถือของคำถาม ผลของความน่าเชื่อถือ (α) เมื่อคำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.87

ส่วนการทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ได้ปรึกษาและขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ นักหนังสือพิมพ์ที่มีประสบการณ์ และอาจารย์ผู้สอนด้านการหนังสือพิมพ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้รวบรวมจากแหล่งข้อมูลต่อไปนี้

1. การเก็บข้อมูลโดยการใช้ตารางวิเคราะห์เนื้อหาของสารด้านศิลปะบันเทิง จากหนังสือพิมพ์รายวัน 3 ชื่อฉบับ ได้แก่ ไทยรัฐ เดลินิวส์ และข่าวสด โดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ตลอดเวลา 3 เดือน ตั้งแต่ 1 เมษายน ถึง 30 มิถุนายน 2543 รวม 36 ฉบับ แล้วบันทึกข้อมูลลงในตารางวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการคำนวณทางสถิติต่อไป

2. เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้จัดทำข่าวสารในหน้าบันเทิงในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 15 คน จากหนังสือพิมพ์ 3 ชื่อฉบับ คือ ไทยรัฐ เดลินิวส์ และข่าวสด หนังสือพิมพ์ฉบับละ 5 คน

3. เก็บข้อมูลการสำรวจความคิดเห็นจากแบบสอบถาม โดยแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่ม ดารา ศิลปินนักแสดง ด้านละครทีวีและภาพยนตร์รวมถึงผู้อำนวยการสร้าง ผู้กำกับการแสดง ผู้ช่วยผู้กำกับการแสดง ผู้เขียนบท

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการโดยผู้วิจัยจะได้ติดต่อนัดหมายเพื่อสัมภาษณ์กับผู้จัดทำข่าวในหนังสือพิมพ์แต่ละชื่อฉบับและติดต่อนัดหมายกับดารานักแสดง ผู้อำนวยการสร้างและผู้กำกับการแสดงเพื่อนำแบบสอบถามไปให้พร้อมนัดหมายวันรับแบบสอบถามคืนเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ลักษณะรูปแบบการนำเสนอข่าวสารในหน้าศิลปบันเทิง เช่น ข่าว, บทความ, คอลัมน์ ประจำ เป็นต้น มีหน่วยในการวิเคราะห์เป็นรายเรื่องคือ ไม่ว่าข่าวนั้นจะมีความยาวมากน้อย แตกต่างกันไปเพียงใดก็ถือว่าการวัดหน่วย "รายเรื่อง" เป็นหลัก

ข้อมูลจากการวิจัยเชิงสำรวจนำแบบสอบถามมาลงรหัสแล้ววิเคราะห์ข้อมูล โดยมีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นการหาค่าสถิติสำหรับข้อมูลทั่วไปของตัวแปรต่างๆ โดยคำนวณเป็นค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)